

MINISTERUL
AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA „MOLDSILVA”
Întreprinderea de Stat „Întreprinderea
pentru silvicultură Iargara”

МИНИСТЕРСТВО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА,
РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ И
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ РЕСПУБЛИКИ
МОЛДОВА

АГЕНСТВО „МОЛДСИЛВА”
Государственное предприятие
„Лесохозяйственное предприятие
Яргара”

ORDIN
ПРИКАЗ

din 30 august 2019

Nr. 132

*Cu privire la aprobarea și punerea în
aplicare a Politicii antifraudă și anticorupție
în cadrul întreprinderii silvice*

În baza ordinului al Agenției „Moldsilva” nr. 185 din 29.08.2019 „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Politicii antifraudă și anticorupție în cadrul ramurii silvice” precum și în contextul intensificării controlului managerial în subdiviziunile întreprinderii în direcția gestionării a fondului forestier și cinegetic, respectării normelor tehnice aferente gestiunii resurselor naturale, combaterii tăierilor ilicite și neadmiterea sustragerii ilegale a patrimoniului public administrat din partea personalului implicat în administrarea subdiviziunii, utilizării abuzive a fondurilor publice, a risipei, fraudei și altor forme de corupție, intensificării măsurilor antifraudă eficace și proporționale promovării unei culturi a responsabilității și integrității publice, abordării proactive structurate și direcționate a gestionării riscului de fraudă, necesității utilizării în cadrul subdiviziunilor întreprinderii silvice a unei politici antifraudă și anticorupție și care trebuie să acopere următoarele subiecte :

- strategii pentru dezvoltarea unei culturi antifraudă ;
- alocarea responsabilităților pentru combaterea fraudei și corupției ;
- mecanisme de raportare a suspiciunilor de fraudă și corupție;
- cooperarea între angajați în domeniul raportării actelor de corupție și fraudă.

În legătură cu cele expuse mai sus,

ORDON:

1. Se aprobă și se pune în aplicare, începând cu data de 30.08.2019, *Politica antifraudă și anticorupție în cadrul întreprinderii silvice* (se anexează).
2. Șefilor de ocoale silvice : Băiuș- dna Loghin Teodora, Leova - dl Moisei Mihail, Basarabeasca –dl Zlatov Dumitru ; secției de producere - dl Mișcenco Vladimir ; secției auxiliară - dna Lavric Lidia și întregului personal angajat în cadrul întreprinderii silvice se obligă:
 - 2.1 să se familiarizeze și să cunoască principiile fundamentale ale *Politicii antifraudă și anticorupție în cadrul întreprinderii silvice*, să respecte normele de etică adoptate în cadrul întreprinderii, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ;

2.2 să fie responsabili de propriul său compartiment , în exercitarea atribuțiilor de serviciu ;
2.3 Șefilor de ocoale silvice : Băiuș - dna Loghin Teodora , Leova - dl Moisei Mihail, Basarabeasca –dl Zlatov Dumitru ; secției de producere - dl Mișcenco Vladimir ; secției auxiliară - dna Lavric Lidia de a prezenta informație în termen pînă la **10.09.2019** despre aplicarea *Politicii antifraudă și anticorupție* *în cadrul întreprinderii silvice* cu prezentarea ordinului dat cu semnăturile a tuturor angajaților din subdiviziuni .

1. Juristului dl Loghin Vitalie de a publica pe pagina web a întreprinderii prezentul ordin , în scopul îmbunătățirii nivelului de transparentă a activității întreprinderii silvice , asigurării accesului surselor de informație de interes public.
4. Secretar dna Leon Olga de adus la cunoștință personalului angajat cu ordinul dat contra semnătură.
5. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

Directorul al Întreprinderii de Stat
“Întreprinderea pentru silvicultură Iargara”

Mișcenco Ana

la ordinal nr. 132 din 30. 08. 2019

Politica antifraudă și anticorupție în cadrul întreprinderii silvice

I. SCOPUL POLITICII ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPTIE

1. Politica antifraudă și anticorupție în cadrul ramurii silvice (în continuare - PAARS) este elaborată pentru a consolida controlul managerial intern, care să ajute detectarea și prevenirea fraudei și a altor activități ilegale, desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine ale ramurii silvice.
2. Scopul principal al PAARS este crearea unui mediu instituțional intern care să defavorizeze inhibarea fraudei, contribuind la conștientizarea riscurilor și a consecințelor de fraudă și anticorupție.

II. DOMENIUL DE APLICARE

3. Prevederile prezentei PAARS se aplică fraudelor și suspiciunilor de fraudă, care implică personalul entității publice și entităților silvice din subordine în raport cu alte părți, cu relații de natură finanică și/sau non-finanică.
4. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de nivelul riscului asociat, poziția ocupată, sau relația contrapărții cu entitatea publică și entităților silvice din subordine.

III. NOTIUNI GENERALE

5. Frauda reprezintă orice act ilegal, caracterizat prin înșelăciune, disimulare sau trădare a încrederii, comise de persoane și de entități în scopul obținerii avantajelor finanțare, bunurilor sau serviciilor, eschivării de la efectuarea plășilor obligatorii, sau garantarea altor avantaje personale ori de afaceri. Frauda presupune, inclusiv obținerea la moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat ai raportării finanțare frauduloase, însușirii ilegale de active, neconformității cu actele normative, știrbirii imaginii și reputației entității publice.

6. Abuzul reprezintă utilizarea intenționată, necuvenită sau necorespunzătoare a bunurilor, echipamentelor, resurselor entității, inclusiv depășirea împuternicirilor atribuite personalului, în scopul obținerii unor avantaje materiale, sau de alt gen.

7. Corupția presupune folosirea ilegală de către angajat a funcției deținute în scopul primirii personal sau pentru o terță persoană a unor beneficii nemeritate, cum ar fi bunuri materiale/nemateriale sau avantaje; darea de mită; luarea de mită; traficul de influență, etc.

8. Elementele care formează conceptul de triunghi al fraudei, necesar în prevenirea fenomenului respectiv, sunt următoarele:

Oportunitatea - situațiile și circumstanțele care favorizează comiterea fraudelor, cum ar fi activități, procese, asupra cărora persoanele au acces necontrolat.

Justificarea (conștientizarea) - necesitatea persoanelor să-și justifice acțiunile frauduloase în propria minte, acceptând psihologic propriile acțiuni conform principiului anormalității - „contrar regulilor stabilite”.

Motivația - reprezintă depășirea /înfrângerea/ onestității oamenilor, generată de presiunea finanică/stimulente - obținerea de mijloace finanțare, bunuri materiale, servicii, avantaje, etc.

IV. PRINCIPII ȘI INSTRUMENTE

9. Conducerea entității publice promovează o politică de toleranță zero în legătură cu frauda, mobilizând toți angajații să acționeze, în toate circumstanțele demn și imparțial, cu onestitate și integritate, să nu facă abuz de poziția ocupată, să protejeze toate resursele încredințate, inclusiv:

- promovează principiile de conduită etică și integritate morală;
- investigarea internă a oricărora semnalări de fraudă, dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;
- seizează organele abilitate, în cazul constatării faptelor de fraudă;
- întreprindere măsuri în vederea recuperării oricărora pierderi materiale și de imagine, rezultate din fraudă;
- aplică măsuri disciplinare asupra responsabilităților de stabilire a măsurilor de control și supraveghere, în admiterea erorii, care au condiționat fraudă;
- raportarea imediată a tuturor fraudelor/suspiciunilor de fraudă Directorului, după caz-conducerei entității publice;
- asigurarea transparenței politicii antifraudă prin plasarea acesteia pe pagina web a entității publice.

V. RISURI DE FRAUDĂ ȘI DE CORUPTIE

10. Scopul gestionării riscului este de a permite managementului entității să identifice elementul de nesiguranță privind atingerea obiectivelor stabilite și riscul asociat acestuia, astfel încât să aibă oportunitatea de a spori capacitatea de a adăuga valoare, de a oferi servicii economice, eficiente și eficace.

- 11.** Procesul de gestionare a riscului de fraudă și corupție implică:
- identificarea riscurilor aferente obiectivelor entității, inclusiv a celor datorate factorilor intern și externi, la nivel de entitate și la nivel de activități;
 - evaluarea riscurilor prin estimarea semnificației și probabilității producerii acestora;
 - stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse.

12. Riscurile de fraudă și de corupție, precum și măsurile de control în vederea diminuării acestora sunt rezumate, după cum urmează (liste non-exhaustive):

- a) **Risuri de fraudă și corupție**
- evitarea, manipularea măsurilor de securitate, inclusiv divulgarea informației confidențiale;
 - manipularea sistemelor informaționale, inclusiv introducerea, eliminarea sau modificarea neautorizată, intenționată a datelor informative;
 - manipularea datelor sau a documentelor financiare și contabile;
 - plășile nefondate, nejustificate;
 - furtul la nivelul casierilor;
 - falsul și falsificarea în înscrierile contabile, manipularea în raportarea patrimonială;
 - furtul de informații relevante, returnarea de fonduri, de bunuri sau alte active;
 - abuz de bunuri sociale;
 - falsificarea și manipularea contractelor încheiate;
 - falsificarea, manipularea actelor decizionale;
 - corupția cu clienții, înțelegeri secrete între personal și furnizorii de bunuri și servicii, acceptarea de la diversi beneficiari de servicii publice a beneficiilor nemeritate;
 - conflictul de interes;
 - favoritism, trafic de influență;
 - abuz de putere;
 - funcții sensibile ocupate de una și aceeași persoană o perioadă îndelungată de timp.
- b) **Elemente de prevenire a fraudei și corupției**
- implementarea, dezvoltarea și consolidarea unui sistem eficace de control intern;
 - asigurarea securității păstrării bunurilor materiale;
 - securizarea accesului la sistemele informaționale;
 - asigurarea transparenței tuturor activităților derulate;
 - evaluarea ex-ante a procedurilor de achiziții publice, a tranzacțiilor cu risc major de fraudă;

- segregarea sarcinilor, consolidarea supravegherii activităților ce implică riscuri majore; implementarea procedurilor de control adecvate proceselor, inclusiv utilizarea principiului „*patru ochi*”;
- instituirea rotației funcțiilor sensibile;
- stabilirea unei politici adecvate de recrutare a personalului;
- promovarea principiilor de conduită etică, asigurând formalizarea regulilor de comportare;
- identificarea continuă și managementul riscurilor de fraudă;
- asigurarea sancționării faptelor de fraudă comise.

VI. SISTEMUL DE CONTROL INTERN

13. Controlul intern este un sistem organizat și implementat de management și întregul personal al entității publice, menit să furnizeze o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor entității, având în vedere:

- eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile;
- siguranța și optimizarea activelor și pasivelor;
- fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

14. Existența unui sistem eficient de control intern, care înglobează activități specifice pentru prevenirea și/sau detectarea precoce a fraudelor, reprezintă un rol important în tratarea riscurilor de fraudă.

Managerii tuturor subdiviziunilor structurale / entităților silvice subordonate trebuie să implementeze proceduri de control adecvate pentru procesele cu riscuri sporite de fraudă, să analizeze oportunitățile pe care angajații le-ar avea pentru a comite frauda, și să ia măsuri pentru diminuarea riscurilor.

VII. DETECTAREA FRAUDELOR

15. Detectarea fraudelor se poate realiza prin recepționarea informației din diferite surse, cum ar fi: audiență, scrisori, telefon de încredere, poștă electronică, controale, inspecții, etc.

16. În incinta entității publice și entităților silvice subordonate urmează a fi instalate cutia poștală și telefonul de încredere, destinate detectării fraudelor/suspiciunilor de fraudă, comise de către angajații instituției, entităților subordonate care vor putea fi utilizate atât de salariați, cât și de persoanele din exterior, pentru a semnaliza fraudele/suspiciunile de fraudă.

VIII. INVESTIGAREA ȘI RAPORTAREA FRAUDELOR

17. Orice fraudă care este detectată sau suspectată trebuie să fie raportată imediat conducerii entității publice. În cazul în care vor exista argumente temeinice, conducerea entității publice va dispune inițierea procesului de investigare a fraudei.

18. În vederea aplicării eficiente a prezentei politici, angajații sunt încurajați să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă, în cazurile în care dispun de astfel de informații. Mesajele care semnalează fraude/suspiciuni de fraudă, parvenite atât din interiorul entității, cât și din afara acesteia, vor fi colectate în cutia poștală disponibilă în toate subdiviziunile structurale ale entității publice.

19. Periodicitatea și modul de accesare a informației de semnalare a fraudelor / suspiciunilor de fraudă, colectată în cutia poștală, vor fi stabilite în mod de lucru de către directorul adjunct, inginerul-șef silvic și juristul entității publice.

20. Angajații care semnalează fraude / suspiciuni de fraude sunt în drept să-și păstreze anonimatul, deși indicarea datelor personale ale acestora ar facilita desfășurarea investigării fraudei/suspiciunii de fraudă.

21. Informația semnalată trebuie să fie exactă, cu referințe detaliate, cum ar fi: persoanele implicate, locul și perioada; frauda/ suspiciunea de fraudă, alte informații utile.

22. Informația nefondată, fără indicații concrete și dovezi obiective, nu va fi examinată.

23. Rezultatele investigării vor fi raportate directorului entității publice.

24. Deciziile cu privire la aplicarea prevederilor cadrului normativ și/sau înaintarea materialelor organelor abilitate vor fi luate de către conducerea entității publice.

IX. CONFIDENTIALITATE

25. Toate informațiile primite/cunoscute cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă vor fi tratate în mod confidențial pe parcursul investigării. Rezultatele investigațiilor vor fi divulgat sau discutat cu persoane relevante, doar la decizia conducerii.

26. Confidențialitatea informației aferentă actelor frauduloase raportate este importantă pentru a evita deteriorarea reputației persoanelor suspecte, ulterior găsite nevinovate.

X. RESPONSABILITĂȚI

27. Conducerea entității publice este responsabilă pentru stabilirea și menținerea unui sistem de control intern, care să asigure realizarea cu succes a obiectivelor și atribuțiilor atribuite de cadrul normativ.

28. Conducătorii subdiviziunilor structurale sunt responsabili de:

- implementarea, dezvoltarea și consolidarea sistemului de control intern pentru a reduce riscul de fraudă;
- identificarea și evaluarea riscului de fraudă ca parte componentă a riscului operațional;
- implementarea și testarea măsurilor de control pentru prevenirea și detectarea fraudelor;
- raportarea corespunzătoare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă în cazul în care acestea au avut sau pot să aibă loc.

29. Personalul de toate nivelele are datoria să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea reputației entității.

30. În cazul în care salariatul a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri sau beneficii de orice natură, care depășesc limita stabilită de cadrul normativ și oferirea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, salariatul trebuie să informeze conducerea.

31. În contextual prezentei PAARS, rolul Serviciului audit intern constă în:

- contribuirea la descurajarea și prevenirea fraudei prin examinarea și evaluarea în cadrul misiunilor de audit, a eficacității controlului intern;
- asistarea conducerii în procesul de depistare a fraudelor/ suspiciune a fraudelor, cu excepția activității în cadrul Grupului de investigare a fraudelor;
- ținerea evidenței fraudelor raportate și confirmate la nivelul entității publice.

X. ADMINISTRARE

33. Serviciul audit intern este investit cu dreptul de revizuire și înaintare a propunerilor de actualizare, la necesitate a prevederilor prezentei PAARS.

XI. DISPOZIȚII FINALE

34. Prevederile prezentei PAARS intră în vigoare la data aprobării.

35. Situațiile neprevăzute de PAARS cad sub incidența cadrului normativ.

36. Prezenta PAARS este de uz intern, urmând a fi completată, modificată în funcție de noile cerințe/necesități, urmând a fi plasată pe pagina web cu acces nerestricționat pentru toți utilizatorii.